

*

:

:

:

:

(1)

(2)

(3)

" :
... " " ...

" ...

	:
	:
.2011/10/25	2009/12/25
	*

..."

(4)

(5)

(13)"

"

(12)

(Telhisu'l-Beyan)

(6)"...

()

" :

(14)"

:

(15)

"

(9)

(8)

(7)

(16)

(19)

(18)

(17)

(20)

(10)

(21)"

(11)

(22)

:

:

:

...

(30)

:
:

(31)

(33)

(32)

:
" : (23)

)

" : (24)
(25)" (

:

"

"

(34)

"

(26)

: :

(35)"

"

"

(36)"

(37)

(27)"

(38)

" (28)

(39)

" :

(40)"

(29)"

(49)»

":

(1609/ 1018)

(41)»

":

(42)

":

(50)»

(43)»

(51)

(53)

(52)

(44)

()
(54)

(57)

(56)

(55)

:

(59)

(58)

(60)

(45)

(61)

»

":

»

(62)

27

(46)»

(64)

(63)

":

(47)»

(65)

":-

(48)»

:

":

(72)〃

(66)

(73)

〃 :

(67)〃

(68)

:

-1

〃 (74)

〃

(75)

884

〃

(76)

〃

〃

〃 :

〃

〃 〃

()

(77)

(69)〃

(78) 1687 1648

〃 〃

〃 :

〃 :

:

-

-

〃 〃

〃 〃

〃

-

-

〃 :

(70)〃

(71)

(79)〃

(86)»

(80)

(81)

(87)

":

:

()

(82)»

(83)

-2

:

:

:

":(916)

)

(84)»

(88)

(

-

-

(89)

":

(1546/ 953)

(85)»

(1014/ 976)

-

-

":

()

(90)

"

:

:

"

"

(91)245 230

(99)»

": "

": (1569 / 977)

(100)»

(101)

- / 977)

(92)

(1569

(93)»

(94)

(96)

(102)»

(95)

(97)

(103)»

": 65

(104)

)

":(

(105)»

(98)»

" :
(109)"

(106)

(111)

(110)

(107)

.

.

:

:

(112)

(113)"

" :

(108)

.

.

:

-

-

:

- Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti Teşkilatına Madhal, s. XI. (12) s. 25. (4)
- 1" : (13) " "
- 1481/ 886
- 6" (85) 1 (5)
- 7" :....
- 15" " bk. Akgündüz, Ahmed, Osmanlı Kanunnameleri, Fey (6)
- 19" :.... Vakfı Yay., İstanbul, 1990, 1/313. (7)
- 20" " " (8)
- () :
- "
- =. 50-42 bk.Hüseyin . (9)
- =Akgündüz, Kanunnameler, 1/ 317, 332. Efendi, Hazerfen, Telhisu'l - Beyan fi Kavanin-i Al-i (14)
- (23) Ankara, 1998, s, 55-73, 74. Osman, (Haz. Sevim İlgürel), Türk Tarih Kurumu,
- (26) Akgündüz, Kanunnameler, 1/317. (10)
- " "
- " 1256
- Akgündüz, Kanunnameler, 1/87. (16) =. 1353
- " (17) =(bk. Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Osmanlı Devleti
- Hüseyin Efendi, Hazerfen, Telhisu'l-Beyan fi (18) Teşkilatına Madhal, 2bs., Türk Tarih Kurumu Yay.,
- Kavanin-i Al-i Osman, s, 203. Ankara, 1970, s, 174-179.; Yuvalı, Abdulkadir,
- (19) "Gazan Han", Türkiye Diyanet Vakfı İslam
- 46 Ansiklopedisi, İstanbul, 1996, 13/429 . (11)
-
- 1566
- (151) : (455)
- (20) :) .
- (21) .(111-82 12) 1
- (22) -63 5) 1
- (23) : .(67

- (177 1) 5
(45) 2 (37)
(38)
(926/1520) (60 12)
=bk.Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal, 2bs., Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 1970, s, 407.; Özbilgen, Erol, Bütün Yönleriyle Osmanlı, 2bs., İz Yay., İstanbul, 2004, s, 103.
() () (24)
()
- (314) Edebiyat Fak Basımevi Akgündüz, Kanunnameler, 4/296. (25)
(283 1) Kanun-i Şahinşahi, Süleymaniye ktp., Es'ad Efendi, (26)
Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Osmanlı Devletinin (39) No: 1882/2, vr 91/a -135/a.
İlmiye Teşkilatı, 3bs., Türk Tarih Kurumu Yay., (1481) (27)
Ankara, 1988, s, 152.
Kanun-i Şahinşahi, Sülm., Ktp., Es'ad Efendi, No: (40)
1882 / 2 vr 91 / a -135 /a.
(41)
(115) : .1512/918
Akgündüz, Kanunnameler, 2 / 352 md: 1-6, 1/397 (28)
md: 1-5.
İnalcık, "Adaletnameler", s, 78 vd. (42) Akgündüz, .a.g.e., 2/183 md: 23. (29)
Heyd, Uriel, "Eski Osmanlı Ceza Hukukunda Kanun (43) İnalcık, Halil, "Adaletnameler", Osmanlı' da Devlet (30)
ve Şeriat", (trc.Selahaddin Eroğlu), Ankara Hukuk Adalet, Eren Yay., İstanbul, s, 84.
Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Ankara, 1983, (31)
s, 640.
İnalcık, "Adaletnameler", s, 84.; Akgündüz, (44) (207) 1 (32)
Kanunnameler, 1/372 md: 21.
Akgündüz, a.g.e., 7/502 md: 9-10. (45) : (1388 /790)
İnalcık, a.g.e., s, 157. (46) :
(47) (118 1) (33)
(790)
(121 2)
1470/ 875 Akgündüz, Kanunnameler, 3 / 220, 3/487 md: 1-18, (34)
. 1829 3/492 md: 1-14.
Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Osmanlı Tarihi, 3bs., Türk (35)
Tarih Kurumu, Ankara, 1972, II/38. (50) 2
İnalcık, a.g.e., s, 89. (48) (36)
Barkan, Ömer Lütfü, XV ve XVI Asırlarda Osmanlı (49)
İmparatorluğunda Zirai Ekonominin Hukuki ve Mali 1441/845

.230 :	323/4		Esasları, Kanunlar, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1943, I/XXII.	
			.(37 5)	(50)
.67 :	296/2	(63)	Akgündüz, a.g.e., 2/232 md: 4.	(51)
.41 :	93/3		Akgündüz, a.g.e., 2/43 md: 27.	(52)
54 :	303 /4		.(314)	(53)
	.228 :	323/4	.(121)	(54)
			Akgündüz, a.g.e., 2/232 md: 4.	(55)
		(64)	.7 : 348/1	(56)
	.21 :	91/3	6 : 40/2	
		(65)	.19 : 424/2	
-1 :	378/1	67-59 : 356/1	.6 : 366 /4	.4 : 89/3
-1 :	191/2	.4	348/1	(57)
167/3		.91	40/2	.9 :
		.14-1 :	89/3	.8 :
	.320-227 :	322/4) .4 :
		(66)		
	.6 :	89 /3	-7 : 297/4	.(
	.11 :	298 /4		.8
			.8 : 89/3	(58)
Akgündüz, Kanunnameler, 2/ 44 md: 36, 3/92 md:		(67)		
	29.=			
1	=	(68)	43/2	(59)
4)	.(393 2)		(Aydıneli)	29 :
	.(230		" :	5 :
.(107)		(69)		
	.2319		.169/2 "	
		(70)	()	
	Akgündüz, a.g.e., 2/259 md: 41- 42.	(71)	2 , :) .38 :	
	" "	(72)	91/3	.(122
			.7 192/3 24 :	
	.(261 6)	(73)	369/4 26 300/4	
	.(217 1)	(74)		.29
	İnalçık, "Adaletnameler ", s, 106, 107.	(75)		
	.(126) 3	(76)	232/2	(60)
		(77)	91/3	.4 :
	(711)		.29 : 301/4	.25 :
.(116 10)	1			
	.(267)		295/2	(61)
	.(132)	(78)	93/3	.62 :
		(79)		.38 :
	.(162) 2	(80)	470/6 229 : 323/4 51 : 303/4	.139 :
	" "			
			.42 : 93/3	(62)

- Tevki'i Abdurrahman Paşa Kanunnamesi, Milli (88)
Tetebbu'alar Mecmuası, II /541. (89)
- 1480/885
- Akgündüz, Kanunnameler, 2/132 md: 7. (90) " :
Ali Emiri, Kanuni, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 157. (91) "
Kanunname, İstanbul Üniversitesi, Türkçe Yazmalar, (92)
No: 1807 vr 1/b. " :
Heyd, "Kanun ve Şeriat ", s, 648. (93) " " "
160 - (94) " " "
- İnalcık, "Adaletnameler", s, 79. (95) .(118)
Barkan, Kanunlar, I/LXX; İnalcık, "Adaletnameler", (96) İnalcık, Halil,"Osmanlı Hukukuna Giriş", 2bs, (81)
s, 79. Osmanlı İmparatorluğu, Eren Yay., İstanbul, 1996, s,
Akgündüz, Kanunnameler, 2/73. (97) 324. ; Cin, Halil /Akgündüz, Ahmed, Türk Hukuk
(98) Tarihi, 3.bs., Osmanlı Vakfı Araştırmaları Yay.,
İstanbul, 1995, 1/149.; Panaite, Viorel, "İslami
Gelenek ve Osmanlı Milletler Hukuku", (Çev.Özgür
Çınarlı / Gülçin Yatin), Türkler, Yeni Türkiye Yay.,
Ankara, 2002, 10/263. (82)
- 1470/875
Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, II/38. 1829
İnalcık, "Adaletnameler", s, 88 vd. (99)
" (100) (1534/940) " (1549/956)
- (1520/ 926)
- (1525/932) " "
- :(377) .(443) 1
(43) .(66 1) (83)
- (1567/ 975) :) . 1693
(284 1) :) . (226)
- Uzunçarşılı, İlmiye Teşkilatı, s, 115. dip: 1. ; (84)
Cin/Akgündüz, Türk Hukuk Tarihi, 1/149. ; Özel,
Ahmet, Hanefi Fıkıh Alimleri, Türkiye Diyanet
Vakfı, Ankara, 1990, s, 115.
Akgündüz, Kanunnameler, 4/35. (85)
Akgündüz, a.g.e., 4/33. (86)
Uzunçarşılı, İlmiye Teşkilatı, s, 83, 173. ; Ebul'ula (87)
Mardin, md: "Fetva", İslam Ansiklopedisi, Milli
Eğitim Bakanlığı Yay., İstanbul, 1945, 4/582.

- Akgündüz, Kanunnameler, 2/ 184 md: 33, 34. (108) :
- Akgündüz, a.g.e., 4/305. (109) 3) 1342
- İnalçık, a.g.e., s, 115. (110) .(243
- Akgündüz, a.g.e., 2/232 md: 4- 3. (111) Telhisu'l -Beyan, s, 197. Hazerfen, (105)
- İnalçık, a.g.e., s, 83. (112) İnalçık, "Adaletnameler", s, 88. (106)
- İnalçık, a.g.e., s, 77. (113) " " (107)
- Heyd, "Kanun ve Şeriat", s, 650. (114) : " "

. 2000

1955

1946

.3 , ,

. 2000

1415

.2

. 1342

1973

1988

.1

.2

, 1993

. 1992/ 1413

.1

1994

. 1998 1

.2319

1995

1980

.1

1987

.5

.2 ,

1972

.6

. 1957 2

. 1998 1

.1

Edebiyat Fak Basımevi 1985/1405

Ali Emiri, Kanuni, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, 157.

- Vakfi, Ankara.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. 1970, Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal, 2bs., Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. 1988, Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı, 3bs., Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. 1972, Osmanlı Tarihi, 3bs., Türk Tarih Kurumu, Ankara.
- :
Ebul'ula Mardin. 1945, "Fetva", İslam Ansiklopedisi, Milli Eğitim Bakanlığı Yay., İstanbul.
- Barkan, Ömer Lütfü. 1942, "İhtisab Kanunları", Türk Tarih Vesikaları, c.sayı, 5.
- Heyd, Uriel. 1983, "Eski Osmanlı Ceza Hukukunda Kanun ve Şeriat", (trc.Selahaddin Eroğlu), Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Ankara.
- İnalçık, Halil. 2000, "Adaletnameler", Osmanlı' da Devlet Hukuk Adalet, Eren Yay., İstanbul.
- İnalçık, Halil. 1996, "Osmanlı Hukukuna Giriş", 2bs, Osmanlı İmparatorluğu, Eren Yay., İstanbul.
- Panaite, Viore. 2002, "İslami Gelenek ve Osmanlı Milletler Hukuku", (Çev.Özgür Çınarlı / Gülçin Yatin), Türkler, Yeni Türkiye Yay., Ankara.
- Yuvalı, Abdulkadir. 1996, "Gazan Han", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, İstanbul.
- Akgündüz, Ahmed. 1990, Osmanlı Kanunnameleri, Fey Vakfı Yay., İstanbul, 1/9.
- Hüseyn Efendi, Hazerfen. 1998, Telhisu'l - Beyan fi Kavanin-i Al-i Osman, (Haz. Sevim İlgürel), Türk Tarih Kurumu, Ankara.
- Kanunname, İstanbul Üniversitesi, Türkçe Yazmalar, No: 1807 vr 1/b.
- Tevki'i Abdurrahman Paşa Kanunnamesi, Milli Tetebbu'alar Mecmuası, İstanbul (1332), I/III.
- :
Atsız. 1992, Aşıkpaşaoğlu Tarihi, 2bs, İstanbul.
- Barkan, Ömer Lütfü. 1943, XV ve XVI Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Zirai Ekonominin Hukuki ve Mali Esasları, Kanunlar, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.
- Cin, Halil /Akgündüz. Ahmed. 1995, Türk Hukuk Tarihi, 3.bs., Osmanlı Vakfı Araştırmaları Yay., İstanbul.
- Ferit, Devellioğlu. 2004, Osmanlıca-Türkçe Lügat, 21bs., Aydın Kitabevi Yay., Ankara.
- İdris-i Bitlisi. Kanun-i Şahinşahi, Sülm., Ktp., Es'ad Efendi, No: 1882 / 2 vr 91 / a -135 /a.
- Özbilgen, Erol. 2004, Bütün Yönleriyle Osmanlı, 2bs., İz Yay., İstanbul.
- Özel, Ahmet. 1990, Hanefi Fıkıh Alimleri, Türkiye Diyanet

Nama Laws in the Ottoman State: Motives, Objectives and Influences

*Arif Abu Eid and Orhan Canpolat**

ABSTRACT

This paper aims showing the motives and objectives for which the Nama Laws were founded during the Ottoman State period. The Ottoman state needed to organize the administrative issues and to protect its citizens from the injustice of the rulers and the state officials. This was one of the most important motives the paper concluded. Also it aimed to unite its judicial system and to replace the non-Islamic rules with the Islamic ones.

As for the objectives it concluded that most significant is to implement the Islamic rules, to organize the courts work, to determine the authorities of the judges, to ease and facilitate the judicial process and to guarantee the activation of the valid laws approved by the Sultan. This is in addition to aiming to inform the citizens the laws which rule them?

These rules took the its formal and mandatory form because they were within the ruler's authority and were applied in courts and administrative institutions.

Keywords: Nama Laws, Ottoman State.

*Faculty of Shari'a, University of Jordan, Jordan. Received on 25/12/2009 and Accepted for Publication on 25/10/2011.